

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 226/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Valtiovarainvaliokunta (VaVM 31/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 13 a §:n 2 momentin 2 kohta, 19 a §:n 4 momentin 6 kohta, 26 e §, 63 e §:n 1 ja 2 momentti, 69 h §:n 2 momentin 10 kohta, 70 §:n 3 momentti, 72 b §:n 6 momentti, 73 f §, 94 §:n 1 momentin 23 kohta, 129 b §:n 2 momentti, 130 §:n 3 momentti, 130 a §:n 6 momentti, 133 f §:n 1 momentti, 133 m §:n 1 momentti, 133 t §:n 1 momentti, 134 q §:n 1 momentti, 162 §:n 1 momentin 3 kohta ja 209 o §,

sellaisina kuin ne ovat, 13 a §:n 2 momentin 2 kohta laissa 646/2014, 19 a §:n 4 momentin 6 kohta, 72 b §:n 6 momentti, 133 m §:n 1 momentti, 133 t §:n 1 momentti ja 134 q §:n 1 momentti laissa 387/2021, 26 e §, 69 h §:n 2 momentin 10 kohta, 70 §:n 3 momentti ja 129 b §:n 2 momentti laissa 1392/2010, 63 e §:n 1 ja 2 momentti sekä 162 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1113/2019, 73 f § laissa 416/2018, 94 §:n 1 momentin 23 kohdan suomenkielinen sanamuoto laissa 417/2022 ja 94 §:n 1 momentin 23 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto laissa 1392/2010, 130 §:n 3 momentti laissa 857/2021, 130 a §:n 6 momentti laissa 623/2021, 133 f §:n 1 momentti laissa 505/2014 sekä 209 o § laissa 399/2012, sekä

lisätään 134 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 505/2014, uusi 3 momentti, 134 e §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 505/2014 ja 387/2021, uusi 4 momentti, 161 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 250/2001 ja 784/2020, uusi 4 momentti, 209 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 399/2012, 1064/2016, 387/2021, 623/2021, 1369/2021, 1113/2021, 840/2022 ja 870/2022, uusi 6 mo-

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

mentti ja 209 e §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 399/2012, 507/2014 ja 387/2021, uusi 7 momentti seuraavasti:

13 a §

Verovelvollisuusryhmään voi kuulua vain:

2) luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 15 §:ssä tai sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 20 §:ssä tarkoitettu omistusyhteisö tai vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 8 §:ssä tai vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 6 b §:ssä tarkoitettu vakuutusomistusyhteisö;

19 a §

Etämyynnistä on kyse, jos:

6) kyse ei ole sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

26 e §

Valmisteveron alaisilla tavaroilla tarkoitetaan tässä laissa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 3 §:ssä, tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 2 §:n 1 momentissa, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 1 momentissa sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 2 §:n 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettuja tavaroita, lukuun ottamatta Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavaa kaasua.

63 e §

Sähkö, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Suomessa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on täällä kiinteä toimipaikka, johon nämä tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta Suomessa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Suomessa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on täällä.

Sähkö, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Suomessa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne täällä. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta näitä tavaroita tai osaa niistä, kuluttamattomat tavarat katsotaan kulutetuiksi Suomessa, jos ostajalla on täällä kiinteä toimipaikka, johon nämä tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta Suomessa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Suomessa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on täällä.

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

69 h §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja palveluja ovat:

10) pääsyn tarjoaminen Yhteisön alueella sijaitsevaan maakaasuverkkoon tai siihen yhdistettyyn verkkoon, sähköverkkoon tai lämpö- ja jäähdytysverkkoon, niiden kautta tapahtuva sähkön, kaasun sekä lämpö- ja jäähdytysenergian siirto ja jakelu sekä muut näihin toimiin välittömästi liittyvät palvelut.

70 §

Edellä 1 momenttia ei sovelleta sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun eikä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myyntiin.

72 b §

Tavarain myyntiä ei pidetä yhteisömyyntinä, jos myyntiin on sovellettu 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä taikka jos kyse on sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun taikka lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- ja jäähdytysenergian myynnistä.

73 f §

Kun tavaroiden tai palvelujen myynnin vastikkeena tai sen osana käytetään sellaista 18 e §:ssä tarkoitettua monikäyttöarvoseteliä, jonka verovelvollinen on aiemmin myynyt arvoseteleitä omaan lukuun myyvälle elinkeinonharjoittajalle, tavaroiden tai palvelujen myynnin veron peruste on tältä osin tavaroiden tai palvelujen ostajan tai kolmannen hänen puolestaan setelistä maksama vastike ilman veron osuutta. Jos tämä vastike ei ole tiedossa, veron peruste on tältä osin arvosetelissä tai sitä koskevissa asiakirjoissa ilmoitettu rahallinen arvo ilman veron osuutta. Jos seteli käytetään vain osittain, veron peruste on suhteellinen osuus ostajan maksamasta hinnasta tai setelin rahallisesta arvosta.

Mitä 1 momentissa säädetään monikäyttöarvosetelistä, sovelletaan myös sellaiseen 18 e §:ssä tarkoitettuun yksikäyttöarvoseteliin, johon ei 18 f §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan sovelleta momentin ensimmäistä virkettä.

94 §

Verotonta on seuraavien tavaroiden maahantuonti:

23) 129 b §:ssä tarkoitettun kansainvälisen järjestön ja sen henkilökunnan maahantuomat tavarat niillä edellytyksillä ja rajoituksilla, jotka on sovittu järjestön perustamis- tai isäntämaasopimuksessa edellyttäen, että maahantuonnista suoritettavan veron peruste lisätynä arvonlisäveron osuudella olisi vähintään 170 euroa tai perustamis- tai isäntämaasopimuksessa sovittu muu määrä; ulkoministeriö vahvistaa, onko hakijalla perustamis- tai isäntämaasopimuksen, hakijan aseman sekä tavarain käyttötarkoituksen perusteella oikeus verottomuuteen;

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

129 b §

Edellä 1 momentissa tarkoitetun palautuksen edellytyksenä on, että tavaran tai palvelun verollinen ostohinta on vähintään 170 euroa tai perustamis- tai isäntämaasopimuksessa sovittu muu määrä. Palautukseen sovelletaan muutoinkin järjestön perustamis- tai isäntämaasopimuksessa sovittuja rajoituksia ja edellytyksiä.

130 §

Palautukseen oikeutetun on ilmoitettava Verohallinnolle kalenterivuodelta 1 momentin nojalla palautuksena saatavien verojen yhteismäärä viimeistään kalenterivuotta seuraavan toisen kuukauden loppuun mennessä siltä osin kuin tietoja ei ole aikaisemmin ilmoitettu. Ilmoitettavasta määrästä saadaan vähentää 6 §:n 3 momentin nojalla kalenterivuodelta suoritettava vero. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

130 a §

Palautukseen oikeutetun on ilmoitettava Verohallinnolle kalenterivuodelta 1—3 momentin nojalla palautuksena saatavien laskennallisten verojen yhteismäärä viimeistään kalenterivuotta seuraavan toisen kuukauden loppuun mennessä siltä osin kuin tietoja ei ole aikaisemmin ilmoitettu. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

133 f §

Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, joka valitsee tunnistamisjäsenvaltioksi Suomen, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 d §:ssä tarkoitetun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle. Tässä momentissa ja 134 a §:n 2 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

133 m §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 k §:ssä tarkoitetun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle. Tässä momentissa ja 134 a §:n 2 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

133 t §

Verovelvollisen tai välittäjän, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 r §:ssä tarkoitetun toiminnan aloittamisesta Verohallinnolle. Tässä momentissa ja 134 a §:n 2 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laimin-

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

lyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

134 a §

Edellä 1 momentissa ja 2 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

134 e §

Edellä 1 ja 3 momentissa säädetyn kirjanpito- ja säilytysvelvollisuuden sekä 2 momentissa ja sen nojalla annetussa päätöksessä säädetyn tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

134 q §

Verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on korjattava erityisjärjestelmässä 133 h, 133 o ja 133 w §:n mukaan annettavassa veroilmoituksessa oleva virhe myöhemmin annettavassa veroilmoituksessa. Ilmoituksessa on eriteltävä liikaa tai liian vähän ilmoitetun arvonlisäveron määrä jokaisen kulutusjäsenvaltion ja verokauden osalta, jota virhe koskee, sekä ilmoitettava kyseinen kulutusjäsenvaltio ja verokausi. Virhe on korjattava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun veroilmoitus oli mainittujen pykälien mukaan annettava.

161 §

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

162 §

Verovelvollisen on annettava kultakin kalenterikuukaudelta yhteenvetoilmoitus:

3) kuljetuksen päättymisvaltiossa tapahtuvista tavaroiden edelleenmyynneistä, jos verovelvollisen tekemä tavaroiden yhteisöhankinta katsotaan 63 h §:n nojalla verotetun kuljetuksen päättymisvaltiossa;

209 b §

Tässä pykälässä säädetyn laskunantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

209 e §

Tässä pykälässä säädettyjen laskumerkintöjen tekemistä koskevien velvollisuuksien laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

209 o §

Edellä 209 n §:ssä tarkoitettut laskut on säilytettävä huolellisesti siten, että niiden tarkastelu Suomessa on veroviranomaiselle mahdollista ilman aiheutonta viivettä ja ulkomailla sähköisesti säilytettäviin laskuihin on lisäksi saatava täydellinen tosiaikainen tietokoneyhteys.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 130 a §:n 6 momentti tulee voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2023. Sen 134 q §:n 1 momentti tulee voimaan vasta 1 päivänä heinäkuuta 2023.

Tämän lain 134 q §:n 1 momenttia sovelletaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavan veron korjaamiseen. Ennen lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavan veron korjaamiseen sovelletaan 134 q §:n 1 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 6 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 6 b §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 388/2021, seuraavasti:

6 b §

Sähkö, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnassa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Sähkö, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne maakunnassa. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta kyseisiä tavaroita

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

tai osaa niistä, kuluttamattomat tavarat katsotaan kulutetuiksi Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajalla on maakunnassa kiinteä toimipaikka, johon kyseiset tavarat luovutetaan. Jos kyseisiä tavaroita ei luovuteta Ahvenanmaan maakunnassa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Ahvenanmaan maakunnassa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on maakunnassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 24 §:n 2 momentti ja 39 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 39 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohta laissa 783/2020, sekä
lisätään 26 §:ään uusi 5 momentti ja 27 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

24 §

Verotarkastus

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ulkomailla sähköisesti säilytettävien arvonlisäveroa koskevien tositteiden ja muun aineiston tietoihin on saatava täydellinen tosiaikainen tietokoneysteys ja tietojen on oltava saatettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon. Viranomaisen kehotuksesta teknisestä tallenteesta on lisäksi valmistettava jäljennös tarkastusta suorittavan henkilön käyttöön, jos se on tarkastuksen suorittamista varten tarpeen.

26 §

Verovelvollisen kirjanpito

Tässä pykälässä ja 4 momentin nojalla annetussa asetuksessa säädetyn kirjanpitovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään 39 §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

27 §

Muistiinpanovelvollisuus

Tässä pykälässä ja 4 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn muistiinpanovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään 39 §:ssä.

39 §

Laiminlyöntimaksu

Verohallinto määrää verovelvolliselle tai, jos on kyse 7 tai 8 kohdassa tarkoitettusta tilanteesta, tiedonanto- tai ilmoittamisvelvolliselle enintään 5 000 euron suuruisen laiminlyöntimaksun, jos tämä jättää Verohallinnon kehotuksesta huolimatta täyttämättä:

1) arvonlisäverolain 130 §:n 3 momentissa tai 130 a §:n 6 momentissa säädetyn ilmoittamisvelvollisuuden;

2) arvonlisäverolain 133 f §:n 1 momentissa, 133 m §:n 1 momentissa, 133 t §:n 1 momentissa tai 134 a §:n 1 momentissa ja 134 a §:n 2 momentin nojalla annetussa päätöksessä tai 161 §:n 1 tai 2 momentissa, ennakkoperintälain 31 §:ssä tai valmisteverotuslain 31 §:ssä säädetyn rekisteröintiä koskevan ilmoittamisvelvollisuuden;

4) arvonlisäverolain 134 e §:n 1 momentissa tai tämän lain 26 §:ssä ja sen 4 momentin nojalla annetussa asetuksessa säädetyn verotusta koskevan kirjanpitovelvollisuuden, arvonlisäverolain 134 e §:n 2 momentissa ja sen nojalla annetussa päätöksessä säädetyn tiedonantovelvollisuuden, arvonlisäverolain 134 e §:n 3 momentissa säädetyn säilytysvelvollisuuden, tämän lain 27 §:ssä ja sen 4 momentin nojalla annetussa päätöksessä säädetyn verotusta koskevan muistiinpanovelvollisuuden;

5) arvonlisäverolain 209 e §:ssä tai valmisteverotuslain 20 a §:ssä säädetyn laskumerkintöjen tekemistä koskevan velvollisuuden;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 39 §:n 1 momentin 1 kohta tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Ennen lain voimaantuloa tapahtuneisiin 39 §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 200/2022 vp

Laki

ennakkoperintälain 31 ja 35 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ennakkoperintälain (1118/1996) 31 §:n 2 momentti,
sellaisena kuin se on laissa 251/2001, ja
lisätään 35 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 516/2010, uusi 2 momentti seuraavasti:

31 §

Työnantajarekisteri ja ilmoitukset rekisteröintiä varten

Säännöllisesti palkkaa maksavan työnantajan on ennen palkanmaksun aloittamista tehtävä ilmoitus. Tietojen muuttumisesta on myös viipymättä tehtävä ilmoitus. Perustamisilmoituksesta sekä muutos- ja lopettamisilmoituksesta säädetään yritys- ja yhteisötietolaissa. Ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

35 §

Suorituksen saajan tosite

Edellä 1 momentissa säädetyn tositteenantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksesta säädetään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 7.12.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri